

ПРАВИЛНИК

О УСЛОВИМА КОЈЕ СУ ОБАВЕЗНИ ДА ИСПУЊАВАЈУ ЖЕЉЕЗНИЧКИ РАДНИЦИ У ПОГЛЕДУ ЗДРАВСТВЕНЕ СПОСОБНОСТИ 655

("Сл. гласник РС", бр. 71/2019)

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим правилником прописују се услови које су обавезни да испуњавају жељезнички радници који непосредно учествују у вршењу жељезничког саобраћаја у погледу здравствене способности, начин утврђивања услова и рокови њиховог провјеравања.

Члан 2

(1) Жељезнички радници који на одређеним пословима непосредно учествују у вршењу жељезничког саобраћаја (у даљем тексту: жељезнички радници) обавезни су да посједују здравствену, односно психичку и физичку способност за обављање тих послова.

(2) Радници из става 1. овог члана сматрају се здравствено, односно психички и физички способним ако испуњавају здравствене услове прописане овим правилником.

(3) Здравствени услови које су жељезнички радници обавезни да испуњавају утврђују се на претходном здравственом прегледу, а провјеравање здравствене способности у току рада врши се на редовном и ванредном здравственом прегледу.

(4) Претходни здравствени преглед врши се:

1) прије заснивања радног односа, односно прије распоређивања жељезничког радника на одређено радно мјесто из члана 4. овог правилника,

2) прије упућивања радника на школовање или стручно обучавање (усавршавање) за вршење послова на одређеном радном мјесту из члана 4. овог правилника.

(5) Одредба става 4. овог члана односи се и на раднике који се привремено распоређују на поједина радна мјеста из члана 4. овог правилника.

(6) На редовном здравственом прегледу провјерава се здравствена, односно психичка и физичка способност жељезничких радника у роковима и на начин који су утврђени овим правилником.

(7) На ванредном здравственом прегледу врши се провјеравање здравствене, односно психичке и физичке способности жељезничког радника за кога се основано сумња да из здравствених разлога више није способан да обавља своје послове и задатке или послије сваког удеса, теже повреде, тешке и дуготрајне болести и у другим случајевима прописаним у члану 27. овог правилника.

Члан 3

(1) За обављање послова на одређеном радном мјесту жељезнички радник обавезан је да испуњава здравствене услове прописане овим правилником.

(2) Ако се код жељезничког радника на редовном или ванредном здравственом прегледу утврди да не испуњава здравствене услове прописане овим правилником, радник се сматра здравствено неспособним за вршење послова одређене категорије радног мјеста.

Члан 4

(1) Радна мјеста на којим жељезнички радници непосредно учествују у вршењу жељезничког саобраћаја, зависно од начина и услова вршења тих послова и њиховог значаја за безбједност жељезничког саобраћаја, у погледу здравствене, односно психичке и физичке способности жељезничког радника разврставају се у четири категорије: категорију А, категорију Б, категорију Ц и категорију Д.

(2) На радним мјестима категорија А, Б, Ц и Д утврђивање здравствене, односно психичке и физичке способности жељезничког радника врши се на здравственом прегледу прије ступања на рад, а провјера здравствене, односно психичке и физичке способности жељезничког радника врши се на редовним и ванредним здравственим прегледима, у складу са овим правилником.

Члан 5

(1) У категорију А спадају сљедећа радна мјеста:

1) шеф РЈ станице који дежура као отправник возова,

2) отправник возова,

3) руковалац маневре,

4) маневриста,

5) машиновођа вучног возила,

6) возач моторног пружног возила,

7) возач моторног пружног возила и теретног возила.

(2) У категорију Б спадају сљедећа радна мјеста:

1) надзорни скретничар,

2) скретничар,

3) помоћник машиновође вучног возила,

4) машиновођа за маневру вучног возила,

5) машиновођа - КПО,

6) машиновођа - надзорник локомотива,

7) машински путујући контролор,

8) машиновођа у депоу,

9) руковалац виљушкарком,

10) краниста,

11) маневриста - скретничар у депоу,

12) прегледач кола,

- 13) надзорник прегледача кола,
  - 14) чувар пруге - опходар.
- (3) У категорију Ц спадају сљедећа радна мјеста:
- 1) возовођа,
  - 2) кондуктер/вратар,
  - 3) магацинер,
  - 4) колски отпрањник,
  - 5) руковалац машине за пружне радове,
  - 6) руковалац друмских и шинских возила и машина за замјену прагова,
  - 7) пословођа пружних радова,
  - 8) пословођа на машини за пружне радове,
  - 9) пословођа за металске послове,
  - 10) чувар путног прелаза.

(4) У категорију Д спадају сљедећа радна мјеста:

- 1) шеф РЈ станице,
- 2) технолог станице,
- 3) помоћник шефа РЈ станице,
- 4) саобраћајни диспечер,
- 5) колски диспечер,
- 6) контролор за безбједност жељезничког саобраћаја, ванредне догађаје и штету,
- 7) надзорник локомотива - унутрашњи,
- 8) надзорник за опрему вучних возила,
- 9) електромеханичар сигнално-сигурносног уређаја (СС),
- 10) шеф РЈ сигнално-сигурносног уређаја (СС),
- 11) електромеханичар телекомуникација (ТК),
- 12) шеф РЈ телекомуникација (ТК),
- 13) електромеханичар даљинског управљања (ДУ),
- 14) електромеханичар контактне мреже (КМ),
- 15) шеф РЈ контактне мреже (КМ),
- 16) електромеханичар за ЕЕП и ЈС,
- 17) електроенергетски диспечер (ЕЕД),
- 18) шеф РЈ ЦДУ и ДУ,
- 19) шеф РЈ ЕЕП и ЈС,
- 20) техничар за мјерење, техничку документацију и евиденције,
- 21) пословођа у РЈ - Секција за ЕТП,
- 22) инжењер у РЈ - Секција за ЕТП,
- 23) оператер на централни.

Члан 6

Здравствене прегледе и здравствене евиденције жељезничких радника врше и воде здравствене установе, односно установе са организованом службом медицине рада које су оспособљене и опремљене, односно које испуњавају прописане услове и вези са кадром и опремом за вршење здравствених прегледа.

ГЛАВА II ЗДРАВСТВЕНИ УСЛОВИ

Члан 7

(1) Здравствени услови које су обавезни да испуњавају жељезнички радници утврђују се и провјеравају, а обухватају:

- 1) опште здравствено стање и психичке способности,
- 2) стање чула слуха и испитивање функције равнотеже,
- 3) стање чула вида.

(2) За свако стање из става 1. овог члана утврђују се и провјеравају здравствени услови за прву, другу и трећу здравствену групу.

(3) Изузетно, за стање чула вида утврђују се и провјеравају здравствени услови за четврту здравствену групу.

Члан 8

Према општем здравственом стању, односно психичкој и физичкој способности, жељезнички радници разврставају се у сљедеће здравствене групе:

- 1) у прву здравствену групу - ако њихово здравствено стање омогућава обављање одређених послова без опасности по безбједност жељезничког саобраћаја и ако не постоје контраиндикације прописане овим правилником,
- 2) у другу здравствену групу - ако њихова обољења, укључујући и контраиндикације, не умањују функционалне способности организма и радници код којих су наступиле промјене усљед болести или старења ако оне не утичу на здравствену способност радника, која је од значаја за безбједност жељезничког саобраћаја,
- 3) у трећу здравствену групу - ако је утврђено да болује од обољења, укључујући и контраиндикације, које умањује функционалне способности организма, али битно не утиче на здравствену способност радника, која је од значаја за безбједност жељезничког саобраћаја.

Члан 9

Према стању чула слуха и испитивању функције равнотеже, жељезнички радници разврставају се у сљедеће здравствене групе:

- 1) у прву здравствену групу - да оштећење слуха није веће од 30 dB за свако уво посебно за фреквенције 500 Hz, 1.000 Hz и 2.000 Hz, а за фреквенцију од 4.000 Hz до 45 dB, а обострани губитак слуха по Fowler-Sabineu до 16%,
- 2) у другу здравствену групу - да оштећење слуха није веће од 40 dB за свако уво посебно за фреквенције 500 Hz, 1.000 Hz и 2.000 Hz, а за фреквенцију од 4.000 Hz до 80 dB, а обострани губитак слуха по Fowler-Sabineu до 43%,

3) у трећу здравствену групу - да оштећење слуха није веће од 50 dB за свако уво посебно за фреквенције 500 Hz, 1.000 Hz и 2.000 Hz, а за фреквенцију од 4.000 Hz до 90 dB, а обострани губитак по Fowler-Sabineu до 61%.

Члан 10

Према стању чула вида - жељезнички радници разврставају се у сљедеће здравствене групе:

1) у прву здравствену групу ако је:

1. оштрина вида на сваком оку 0,6 без корекције, уз обавезно ношење корекције која не може бити већа од +3,0 Dsph или -2,0 Dsph, или да у комбинацији са $\pm 1,0$ Dсуl постиже оштрину вида на једном оку најмање 0,8, а на другом 1,0,
2. колорни вид: распознавање боја по псеудоизохроматским таблицама, а по потреби аномалоскопски по Nagely гдје се AQ (аномални коефицијент) креће у границама од 0,7 до 1,3,
3. видно поље нормалне ширине које се испитује периметријски,
4. адаптација: да има нормалну адаптацију на таму (испитати скотоптикометром по Heinessiusu или никтометром по Rodenstocku),
5. интраокуларни притисак: да има нормалан ИОП (мјерен тонометријски),
6. бинокуларни вид:
  - да има ортофорију или хетерофорију (испитати методом покривања или Orthoraterom),
  - да има нормалну покретљивост булбуса,
  - да има добар стерео-вид (по титмус тесту или Orthoraterom);

2) у другу здравствену групу ако је:

1. оштрина вида на сваком оку 0,3 без корекције уз обавезно ношење наочара које не могу бити јаче од +3,0 Dsph, или -2,0 Dsph, или да у комбинацији са $\pm 1,0$ Dсуl постиже оштрину вида најмање 0,8,
2. колорни вид: распознавање боја по псеудоизохроматским таблицама, а по потреби Nagelov аномалоскоп и гдје се AQ креће у границама од 0,5 до 10,0,
3. видно поље нормалне ширине које се испитује периметријски,
4. адаптација: да има нормалну адаптацију на таму (испитати скотоптикометром по Heinessiusu или никтометром по Rodenstocku),
5. интраокуларни притисак: да има нормалан ИОП (мјерен тонометријски),
6. бинокуларни вид:
  - да има ортофорију или хетерофорију (испитати методом покривања или Orthoraterom),
  - да има нормалну покретљивост булбуса,
  - да има добар стерео-вид (по титмус тесту или Orthoraterom);

3) у трећу здравствену групу ако је:

1. оштрина вида: најмање 0,2 нативно на сваком оку, и гдје се корекцијом која није већа од +4,0 Dsph, или -3,0 Dsph или у комбинацији са $\pm 1,0$ Dсуl добија најмања оштрина вида од 0,8 на сваком оку,
2. колорни вид: распознавање боја по псеудоизохроматским таблицама, а по потреби Nagelov аномалоскоп и гдје се AQ креће у границама од 0,5 до 10,0,
3. видно поље нормалне ширине које се испитује конфронтацијом, а по потреби сферним периметром,
4. адаптација: да има нормалну адаптацију на таму (испитати скотоптикометром по Heinessiusu или никтометром по Rodenstocku),
5. интраокуларни притисак: да има нормалан ИОП (мјерен тонометријски),
6. бинокуларни вид:
  - да има ортофорију или хетерофорију,
  - да има нормалну покретљивост булбуса,
  - да има добар стерео-вид (по титмус тесту или Orthoraterom);

4) у четврту здравствену групу ако је:

1. оштрина вида нативна на сваком оку не мања од 0,1, с тим што се може кориговати корекционим стаклима од $\pm 4,0$ Dsph или у комбинацији $\pm 2,0$ Dсуl до 0,7 на сваком оку (корекција се може постићи и контактним сочивима у складу са условима радног мјеста),
2. колорни вид: да нису анопи,
3. видно поље нормалне ширине које се испитује конфронтацијом, а по потреби сферним периметром,
4. адаптација: да је нормална адаптација на таму,
5. интраокуларни притисак: да има нормалан ИОП,
6. бинокуларни вид:
  - да има ортофорију или хетерофорију,
  - да има нормалну покретљивост булбуса,
  - да има добар стерео-вид (по титмус тесту или Orthoraterom).

ГЛАВА III

КОНТРАИНДИКАЦИЈЕ ЗА РАД НА ПОСЛОВИМА ЖЕЉЕЗНИЧКИХ РАДНИКА

Члан 11

Контраиндикације општег здравственог стања, односно психичке и физичке способности јесу:

1) психијатријска и неуролошка стања и обољења:

1. психозе (од F00)* зависно од облика, терапијских могућности, тока психозе, квалитета и дуготрајности ремисије и категорије послова које жељезнички радник обавља (изузев F 17.2),
2. неурозе (до F - 50.9)* зависно од стања анксиозности, стања фобије, неких облика опсесивно-компулзивне неурозе; други облици неуроза зависно од симптоматологије, трајања и резистентности према терапији зависно од мотивације за рад и постојања наглашености за секундарну добит те категорије послова које обавља,
3. болести поремећаја спавања (F 51.0 - F 51.9)* нарколепсија, катаплексија, ноћне море,
4. поремећаји личности (F 60 - F 60.9)* зависно од дубине поремећаја саставних дијелова личности, њихових квалитета и израза те поремећаја цјелине личности, досадашњег социјалног и радног функционисања, прага толеранције на фрустрације животне и радне средине и категорије послова које обавља,
5. алкохолизам, наркоманија и таблетоманија (F 10 - F 19)*,
6. душевна заосталост (F 70 - F 79)* у утврђивању контраиндикација, оцена интелектуалног нивоа треба да се изврши на бази било које информације, укључујући клиничке налазе, степен адаптираности понашања и психометријских налаза (коефицијент интелигенције је само оријентир при утврђивању интелектуалног нивоа и не треба га се стриктно придржавати),
7. траума, запаљење и васкуларне болести централног нервног система са трајним посљедицама (при утврђивању контраиндикације потребна је индивидуална оцена, водећи рачуна о обиму и квалитету неуролошких, психичких и комбинованих посљедица, адаптираности болесника на трајне посљедице, мотивацији болесника за рад и категорији послова које обавља),

8. хередодегенеративне болести, мултилокуларни процеси, екстрапирамидални синдроми, атаксије и болести моторног неурона и обољења периферних живаца (контраиндикације треба утврђивати индивидуално према свакој болести посебно у односу на прогресивност или стационарност процеса и према томе да ли се ради о манифестној симптоматологији или рудиментарним или абортивним облицима болести, а треба узети у обзир и категорије послова које обавља и мотивацију болесника за рад),

9. миопатије (контраиндикације се утврђују индивидуално према свакој болести),

10. епилепсија и сумња на епилепсију (контраиндикација постоји када се на основу хетероanamнестичких података, клиничког прегледа и лабораторијских налаза утврди да постоји епилепсија),

11. тежи облици мигрене;

2) психолошка стања:

1. сви облици интелектуалне инсуфицијентности који се означавају као гранични или испод тога, а машиновође интелектуалне способности исподпросјечних,

2. поремећаји на плану психомоторног реаговања (психомоторна успореност и неадекватно психомоторно реаговање),

3. изразите промјене когнитивних функција у виду поремећаја пажње, мишљења и памћења,

4. сви облици неприлагођеног и неадекватног понашања те показатељи социјалне и емотивне незрелости и нестабилности који би могли да утичу на безбједно учествовање у жељезничком саобраћају;

3) стања и обољења срца и крвних судова:

1. исхемична болест срца,

2. хипертонично срце,

3. кардиомиопатија,

4. урођене или стечене срчане мане са значајним хемодинамским промјенама,

5. урођена или стечена обољења великих крвних судова са значајним хемодинамским промјенама,

6. плућна хипертензија са израженим плућним срцем или без израженог плућног срца,

7. констриктивни перикардитис,

8. средње тешка и тешка артеријска хипертензија (дијастолни притисак изнад 14 kPa - 105 mm Hg),

9. поремећаји спровођења и поремећаји ритма:

- АВ блок II степена,

- блок лијеве гране Hissovog снопа (лијевокрурални блок - LKB),

- болест синусног чвора,

- преткоморни и коморни поремећаји ритма праћени тахикардијом,

- коморне екстрасистоле (у салвама, по типу бигеминије, тригеминије или се појављују у току теста оптерећења, R на T феномен),

- WPW синдром;

4) обољења респираторног система:

1. хронична опструктивна болест плућа (средње тешког и тешког степена са дјелимичном или потпуном респираторном инсуфицијенцијом),

2. неоплазме,

3. астма - бронхијална;

5) обољења дигестивног система:

1. рецидивирајућа улкусна болест,

2. Хронова болест, улцерозни колитис,

3. обољења јетре са тенденцијом ка инсуфицијенцији,

4. тежа обољења панкреаса,

5. неоплазме, до пет година послје дијагностике, или рецидиви;

6) обољења ендокриног система:

1. шећерна болест типа I и типа II под терапијом (способан ако је ниво гликемије регулисан дијетом и ако нема касних компликација и уз обавезну контролу код наредног периодичног здравственог прегледа),

2. сва обољења жлијезда са унутрашњим лучењем са тенденцијом ка хиперфункцији или хипофункцији, резистентна на терапију,

3. неоплазме, до пет година послје дијагностике, или рецидиви;

7) обољења бубрега:

1. хроничне тешке болести урогениталног система,

2. неоплазма;

8) хроничне болести хематопоетског система;

9) тешки облици обољења коже,

10) хронична стања, обољења и повреде локомоторног система с већим оштећењем функције.

Члан 12

Контраиндикације стања чула слуха и испитивање функција равнотеже су:

1) сви верификовани поремећаји осјећаја равнотеже,

2) малигна обољења врата, синуса, епифаринкса, мезофаринкса и хипофаринкса, ларинкса, језика, штитне жлијезде и плућних жлијезда,

3) парализа меког непца, фаринкса и ларинкса, стенозе езофагуса, ларинкса и трахеје,

4) отосклероза,

5) једнострано или обострано хронично гнојно запаљење средњег ува,

6) тешки облици озене,

7) тешки облици вазомоторног или алергијског ринитиса,

8) тешка полипоза носних шупљина.

Члан 13

Контраиндикације стања чула вида су:

1) птоза очних капака која досеже до половине зјенице,

2) страбизам (хетеротропија),

3) пареза или парализа очних мишића,

4) нистагмус при погледу право,

5) јача замућена рожњача која компромитује оштрину вида,

- 6) хиперметропија већа од +4,0 Dsph,
- 7) миопија већа од -4,0 Dsph,
- 8) астигматизам већ од $\pm 2,0$ Dсуl (укључујући и мјешовити астигматизам),
- 9) глауком (примарни и секундарни),
- 10) сужење видног поља од 20° ,
- 11) објективни или апсолутни скотом,
- 12) катаракта (прогредијентна),
- 13) ангуларни глауком,
- 14) аблација ретине,
- 15) болести ретине и хориоидеје које су праћене падом функција вида склоне рецидивирању,
- 16) болести очног нерва,
- 17) нераспознавање боја,
- 18) анизометрија већа од 3,0 Dsph,
- 19) анофталмија,
- 20) поремећај адаптације на таму,
- 21) глауком, ако постоје испади у видном пољу,
- 22) обострана псеудофакија без обзира на добру видну оштрину (која важи само за раднике прве здравствене групе).

Члан 14

- (1) Код контраиндикација на претходном здравственом прегледу процјењују се степен њихове еволутивности, могућност рецидивирања и њихов одраз на функцију органа вида.
- (2) Апсолутне контраиндикације за категорије А, Б и Ц радних мјеста могу бити релативне за категорију Д радних мјеста ако функције ока задовољавају постављене захтјеве радног мјеста, а клиничке слике не показују склоност ка погоршању постојећег стања.

Члан 15

Контраиндикације за рад на радним мјестима које обављају жељезнички радници представљају и друга обољења и стања ако су изражена у таквом степену или обиму да онемогућавају вршење одређених послова од значаја за безбједност жељезничког саобраћаја.

Члан 16

Ако се на редовном и ванредном здравственом прегледу утврде контраиндикације из чл. 11, 12, 13, 14. и 15. овог правилника, жељезнички радници могу се прогласити способним за рад у случају:

- 1) ако је њихово здравствено стање такво да уз адекватно лијечење и медицински надзор задовољава захтјеве радног мјеста,
- 2) ако су недостаци функционално компензовани,
- 3) ако су њихова професионална способност, вјештина, искуство и степен мотивисаности за рад такви да могу надокнадити утврђени недостатак.

ГЛАВА IV

УТВРЂИВАЊЕ И ПРОВЈЕРАВАЊЕ ЗДРАВСТВЕНИХ УСЛОВА

Члан 17

Жељезнички радник који обавља послове на радном мјесту категорије А прије ступања на рад обавезан је да на здравственом прегледу испуњава сљедеће здравствене услове:

- 1) опште здравствено стање и психичку способност - услове прве здравствене групе,
- 2) стање чула слуха и испитивање функције равнотеже - услове прве здравствене групе,
- 3) стање чула вида - услове прве здравствене групе.

Члан 18

Жељезнички радник који обавља послове на радном мјесту категорије Б прије ступања на рад обавезан је да на здравственом прегледу испуњава сљедеће здравствене услове:

- 1) опште здравствено стање и психичку способност - услове прве здравствене групе,
- 2) стања чула слуха и испитивања функције равнотеже - услове друге здравствене групе,
- 3) стања чула вида - услове прве здравствене групе.

Члан 19

Жељезнички радник који обавља послове на радном мјесту категорије Ц прије ступања на рад обавезан је да на здравственом прегледу испуњава сљедеће здравствене услове:

- 1) опште здравствено стање и психичку способност - услове друге здравствене групе,
- 2) стање чула слуха и испитивање функције равнотеже - услове друге здравствене групе,
- 3) стање чула вида - услове друге здравствене групе.

Члан 20

Жељезнички радник који обавља послове на радном мјесту категорије Д прије ступања на рад обавезан је да на здравственом прегледу испуњава сљедеће здравствене услове:

- 1) опште здравствено стање и психичку способност - услове друге здравствене групе,
- 2) стање чула слуха и испитивање функције равнотеже - услове друге здравствене групе,
- 3) стање чула вида - услове треће здравствене групе.

Члан 21

Жељезнички радник остаје на радном мјесту одговарајуће категорије ако се на редовном или ванредном здравственом прегледу утврди да испуњава здравствене услове утврђене на здравственом прегледу прије ступања на рад у погледу општег здравственог стања и психичке способности, стања чула слуха и испитивања функције равнотеже и стања чула вида.

Члан 22

Жељезнички радник који обавља послове на радном мјесту категорије А може остати на радном мјесту те категорије ако се на редовном или ванредном здравственом прегледу утврди да испуњава сљедеће здравствене услове:

- 1) опште здравствено стање и психичку способност - услове прве здравствене групе,
- 2) стање чула слуха и испитивање функције равнотеже - услове друге здравствене групе,
- 3) стање чула вида - услове друге здравствене групе.

Члан 23

Жељезнички радник који обавља послове на радном мјесту категорије Б може остати на радном мјесту те категорије ако се на редовном или ванредном здравственом прегледу утврди да испуњава сљедеће здравствене услове:

- 1) опште здравствено стање и психичку способност - услове друге здравствене групе,
- 2) стање чула слуха и испитивања функције равнотеже - услове друге здравствене групе,
- 3) стање чула вида - услове друге здравствене групе.

Члан 24

Жељезнички радник који обавља послове на радном мјесту категорије Ц може остати на радном мјесту те категорије ако се на редовном или ванредном здравственом прегледу утврди да испуњава сљедеће здравствене услове:

- 1) опште здравствено стање и психичку способност - услове друге здравствене групе,
- 2) стање чула слуха и испитивања функције равнотеже - услове треће здравствене групе,
- 3) стање чула вида - услове треће здравствене групе.

Члан 25

Жељезнички радник који обавља послове на радном мјесту категорије Д може остати на радном мјесту те категорије ако се на редовном или ванредном здравственом прегледу утврди да испуњава сљедеће здравствене услове:

- 1) опште здравствено стање и психичку способност - услове треће здравствене групе,
- 2) стање чула слуха и испитивања функције равнотеже - услове треће здравствене групе,
- 3) стање чула вида - услове четврте здравствене групе.

Члан 26

Пројеравање здравствене, односно психичке и физичке способности на редовним здравственим прегледима врши се за жељезничке раднике који раде на радним мјестима:

- 1) категорије А - сваке године,
- 2) категорије Б - сваке друге године,
- 3) категорије Ц - сваке треће године,
- 4) категорије Д - сваке четврте године.

Члан 27

Пројеравање здравствене, односно психичке и физичке способности жељезничких радника на ванредним здравственим прегледима врши се и прије истека рокова из члана 26. овог правилника у сљедећим случајевима:

- 1) прије распоређивања на радно мјесто за које се тражи виша категорија од категорије која је прописана за радно мјесто које је радник до тада обављао,
- 2) послје сваке привремене неспособности за рад услед болести или повреде која је трајала дуже од 60 дана непрекидно,
- 3) ако постоји основана сумња о узимању алкохола, опојних дрога и психоактивних средстава,
- 4) код отежане професионалне адаптације,
- 5) послје сваког ванредног догађаја који је са тежим посљедицама,
- 6) на захтјев руководиоца организационе јединице у којој је радник запослен,
- 7) на захтјев љекара који врши пројеравање психичке и физичке способности жељезничких радника за рад прије ступања на рад и у току рада и на захтјев овлашћених жељезничких радника или лица које овласти орган надлежан за контролу жељезничког саобраћаја,
- 8) на захтјев љекара или љекарске комисије за оцјену привремене неспособности за рад,
- 9) на захтјев социјалног радника,
- 10) на захтјев јавног тужиоца, суда или судије за прекршаје,
- 11) на лични захтјев радника.

ГЛАВА V

ПОСТУПАК УТВРЂИВАЊА И ПРОЈЕРАВАЊА ПСИХИЧКЕ И ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ ЖЕЉЕЗНИЧКИХ РАДНИКА

Члан 28

(1) Упућивање жељезничких радника на здравствени преглед прије ступања на рад и на редовни или ванредни здравствени преглед прописан овим правилником врше жељезнички оператер и управљач инфраструктуре (у даљем тексту: послодавац).

(2) Послодавац који упућује жељезничког радника на редовни или ванредни здравствени преглед дужан је да здравственој установи која ће вршити преглед достави упутницу за преглед са називом радног мјеста, потребним подацима о радном мјесту и условима рада на пословима које ће обављати, односно које обавља жељезнички радник чији се здравствени преглед тражи.

(3) Ако се жељезнички радник упућује на ванредни здравствени преглед, послодавац је дужан да у упутници за преглед наведе разлог за упућивање на ванредни здравствени преглед.

(4) Облик и садржај обрасца упутнице за здравствени преглед прописани су у прилозима I, II и III, који чине саставни дио овог правилника.

(5) Жељезничком раднику који се упућује на редовни или ванредни здравствени преглед обавезно се обезбеђује најмање 12 часова одмора прије почетка прегледа.

Члан 29

(1) На редовни здравствени преглед упућује се жељезнички радник у роковима који су прописани у члану 26. овог правилника, и то најмање 30 дана прије рока прописаног за обављање тог прегледа.

(2) Жељезнички радник дужан је да уз путницу за преглед понесе и сву медицинску документацију и картон основне здравствене заштите.

Члан 30

Жељезнички радник који се упућује на ванредни здравствени преглед дужан је да уз прописани захтјев или упутницу за преглед преда и цјелокупну медицинску документацију о току и лијечењу болести или стања (картон основне здравствене заштите) код ординирајућег љекара и другу релевантну документацију, зависно од разлога упућивања на ванредни здравствени преглед.

Члан 31

На редовни или ванредни здравствени преглед не може се упутити жељезнички радник који је привремено неспособан за рад док та неспособност траје, осим у случају изричитог захтјева љекарске комисије за привремену спријеченост за рад преко 30 дана или на захтјев инвалидске комисије.

Члан 32

(1) Редовни или ванредни здравствени прегледи обухватају:

1) породичну, професионалну и социјалну анамнезу,

2) физикални преглед,

3) лабораторијске анализе,

4) дијагностичке тестове,

5) специјалистичке прегледе који су потребни за доношење правилне оцјене о здравственој способности.

(2) Код редовних или ванредних здравствених прегледа психолошки прегледи обухватају оцјену интелектуалних, психомоторних и психосензорних способности и особина личности.

Члан 33

Редовни или ванредни здравствени прегледи једном почети не прекидају се док се не обаве до краја, изузев у медицински оправданим случајевима.

Члан 34

(1) На основу резултата извршеног прегледа и расположиве медицинске документације, здравствена установа која је извршила здравствени преглед даје оцјену о здравственој способности жељезничког радника за вршење послова на радним мјестима из члана 5. овог правилника.

(2) Оцјена здравствене способности уноси се у увјерење о здравственој способности за рад жељезничког радника, чији су облик и садржај прописани у Прилогу IV овог правилника.

(3) У случају губитка здравствене способности за обављање послова на радном мјесту одређене категорије, увјерење из става 2. овог члана доставља се у два примјерка.

Члан 35

Ако се на здравственом прегледу утврди да жељезнички радник не испуњава прописане здравствене услове, здравствена установа дужна је да назначи да ли је здравственим прегледом утврђено да је радник здравствено, односно психички и физички способан за обављање послова на одређеном радном мјесту, односно да ли је трајно или привремено неспособан за обављање послова на одређеном радном мјесту.

Члан 36

(1) Увјерење о оцјени здравствене, односно психичке и физичке способности здравствена установа доставља организационој јединици послодавца који је жељезничког радника упутио на преглед и ординирајућем љекару.

(2) Ако се приликом здравственог прегледа утврди да жељезнички радник не испуњава прописане здравствене услове за обављање послова на одређеном радном мјесту, здравствена установа је дужна да одмах (телефоном, телеграмом или телефаксом) обавијести организациону јединицу послодавца који је упутио жељезничког радника на преглед.

(3) Када организациона јединица послодавца добије увјерење о здравственој, односно психичкој и физичкој неспособности жељезничког радника за рад на радном мјесту одређене категорије, дужна је да му уручи један примјерак увјерења у року од осам дана од дана приспијећа увјерења у организациону јединицу.

Члан 37

(1) Жељезнички радник који не испуњава прописане здравствене услове сматра се неспособним за обављање послова на радном мјесту категорије из члана 5. овог правилника којој припада то радно мјесто док та неспособност траје.

(2) Послодавац не смије дозволити жељезничком раднику да обавља послове на радном мјесту категорија из члана 5. овог правилника ако се на здравственом прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове.

(3) Ако се жељезнички радник није подвргао здравственом прегледу на који је упућен, послодавац му неће дозволити обављање послова на радном мјесту из члана 5. овог правилника.

(4) У случају утврђивања здравствене неспособности жељезничког радника за рад на радном мјесту одређене категорије из члана 5. овог правилника, послодавац може жељезничког радника распоредити на радно мјесто друге категорије из члана 5. овог правилника у складу са преосталом здравственом способношћу утврђеном у увјерењу здравствене установе и потребом процеса рада.

Члан 38

(1) Жељезнички радник има право да уложи приговор на оцјену здравствене способности у року од осам дана од дана пријема увјерења.

(2) На оцјену здравствене, односно психичке и физичке способности право на приговор има и послодавац који је жељезничког радника упутио на здравствени преглед у року из става 1. овог члана.

(3) Приговор не одгађа обавезе послодавца утврђене у члану 37. ст. 1, 2. и 3. овог правилника.

(4) Приговор задржава извршење обавезе послодавца утврђене у члану 37. став 4. овог правилника.

(5) Приговор на увјерење о оцјени здравствене, односно психичке и физичке способности садржи:

- 1) назив здравствене установе којој се приговор упућује,
- 2) име и презиме радника, занимање, радно мјесто на основу кога је био на здравственом прегледу,
- 3) назив организационе јединице,
- 4) мјесто, вријеме и начин вршења прегледа и разлоге због којих се приговор упућује,
- 5) евентуалне доказе,
- 6) потпис подносиоца приговора.

Члан 39

- (1) Здравствена установа из члана 6. овог правилника формира комисију као стални орган за рјешавање приговора на оцјену здравствене, односно психичке и физичке способности и давање експертизних мишљења у вези са здравственом способношћу жељезничког радника у медицински нејасним и спорним случајевима.
- (2) Комисија даје мишљења и оцјене и одлучује на основу увида у цјелокупну медицинску документацију и других релевантних чињеница за утврђивање здравствене, односно психичке и физичке способности жељезничког радника.
- (3) Комисија из става 1. овог члана састоји се од предсједника, замјеника предсједника и два члана и њихових замјеника, које именује директор здравствене установе.
- (4) Предсједник, замјеник предсједника, чланови и замјеници чланова комисије су љекари здравствене установе који нису учествовали у првостепеној оцјени здравствене способности жељезничког радника по чијем се приговору рјешава.
- (5) Комисија одлучује већином гласова чланова комисије.
- (6) Комисија има право:
  - 1) да одбаци приговор као неблаговремен или као изјављен од неовлашћеног лица,
  - 2) да одбије приговор као неоснован и потврди првостепени налаз,
  - 3) да усвоји приговор, поништи првостепени налаз и врати подносиоца приговора на поновни преглед,
  - 4) да преиначи првостепени налаз у складу са својим налазом.
- (7) Комисија је дужна да по приговору донесе рјешење у року од 15 дана од дана пријема приговора, чији су облик и садржај дати у Прилогу V овог правилника.
- (8) Рјешење комисије из става 6. овог члана је коначно.
- (9) Трошкови нових медицинских испитивања, ако није утврђен пропуст при здравственом прегледу чија се оцјена здравствене способности оспорава, падају на терет подносиоца приговора.

Члан 40

Послодавац је дужан да:

- 1) води регистар радних мјеста и радника који непосредно учествују у вршењу жељезничког саобраћаја,
- 2) води књигу здравствених прегледа,
- 3) здравственој установи даје податке о процесу и условима рада радника који у складу са одредбама овог правилника подлијежу здравственим прегледима.

ГЛАВА VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 41

Поступци почети до ступања на снагу овог правилника окончаће се у складу са одредбама овог правилника.

Члан 42

Преглед категорија радних мјеста са потребним здравственим групама при редовном и ванредном прегледу и периоду вршења тих прегледа налази се у Прилогу VI овог правилника.

Члан 43

Прилози од I до VI чине саставни дио овог правилника.

Члан 44

Ступањем на снагу овог правилника престаје да се примјењује Правилник о здравственим условима које морају испуњавати жељезнички радници, а који је био у пријени прије ступања на снагу овог правилника.

Члан 45

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Прилог у PDF формату можете преузети [овдје](#)